

Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej

PEŁNOMOCNIK RZĄDU
DO SPRAW POLITYKI DEMOGRAFICZNEJ
PODSEKRETARZ STANU
Barbara Socha

BPD-V.055.4.2023.FS
Warszawa, dnia 17 sierpnia 2023 r.

Pani
Ewa Dziwosz

ZAWIADOMIENIE O SPOSOBIE ZAŁATWIENIA PETYCJI

Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. 2018 poz. 870), w związku z petycją w sprawie zmian legislacyjnych Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. 2011 Nr 292, poz. 1720), uprzejmie informuję:

Zgodnie z § 10 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia:

1. Liczba dzieci pozostających pod opieką 1 osoby pracującej z dziećmi w placówce opiekuńczo-wychowawczej, w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym odpowiada potrzebom dzieci oraz rodzajowi prowadzonych zajęć

2. W placówce opiekuńczo-wychowawczej, z wyłączeniem placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, oraz w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej, w czasie zajęć opiekuńczych i wychowawczych pod opieką 1 wychowawcy może przebywać nie więcej niż 14 dzieci.

Zgodnie z § 11 ust. 2 ww. rozporządzenia:

W placówce opiekuńczo-wychowawczej, w godzinach nocnych, opiekę sprawuje co najmniej 1 osoba pracująca z dzieckiem.

Dodatkowo zgodnie z § 12 ww. rozporządzenia *opieka w godzinach nocnych sprawowana jest w sposób zapewniający bieżący i stały nadzór nad dziećmi.*

Umieszczając dziecko w pieczy zastępczej, należy zawsze uwzględniać prymat pieczy rodzinnej nad instytucjonalną. Stąd też umieszczenie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej jest ostatecznością, a w sytuacji dzieci młodszych dotyczy jedynie sytuacji enumeratywnie wymienionych w ustawie. Decyzję w sprawie umieszczenia i wyboru formy pieczy zastępczej podejmuje ostatecznie zawsze sąd rodzinny i to sąd, uwzględniając wszystkie okoliczności, wskazuje zakres, sposób i miejsce zabezpieczenia dziecka.

Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej ma na uwadze postulaty dotyczące funkcjonowania rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka, w tym problemy wynikające z wciąż niewystarczającej liczby rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka, jak również kwestii wolnych miejsc w pieczy zastępczej. Dla poprawy funkcjonowania systemu pieczy zastępczej w Polsce uchwalona została ustawa o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw, która weszła w życie w dniu 1 lutego 2023 r.

Na mocy ww. ustawy wprowadzono m.in.: podwyższenie minimalnej wysokości wynagrodzenia rodzin zastępczych zawodowych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka i wzmocnienie systemu rodzinnej pieczy zastępczej. Wraz ze zmianą art. 85 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zwiększono wynagrodzenie przysługujące rodzinie zastępczej zawodowej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka do kwoty nie niższej niż kwota 4 100 zł miesięcznie. W przypadku zaś gdy rodzina zastępcza zawodowa będzie pełnić funkcję pogotowia rodzinnego otrzyma miesięcznie wynagrodzenie nie niższe niż 124% kwoty wskazanej powyżej, tj. 5 084 zł. Wynagrodzenia te będą waloryzowane mechanizmem związanym ze wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych.

Ustawa wyraźnie ogranicza rolę instytucji w opiece nad małoletnimi pozbawionymi opieki rodziców biologicznych. Obecnie obowiązujące regulacje pozwalają na umieszczanie w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego, co do zasady wyłącznie dzieci powyżej 10. roku życia. Umieszczenie w nich dziecka poniżej 10. roku życia jest możliwe w przypadku, gdy w danej placówce umieszczona jest matka lub ojciec tego dziecka oraz w innych wyjątkowych przypadkach, szczególnie gdy przemawia za tym stan zdrowia dziecka lub dotyczy to rodzeństwa.

W Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej przeprowadzana jest stała ewaluacja systemu na terenie całego kraju. Corocznie przygotowywana jest Informacja o realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w której większa część poświęcona jest analizom odnoszącym się do pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 180 pkt 2 i 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, organizacja placówek opiekuńczo-wychowawczych, a więc również organizacja pracy, stanowi zadanie własne powiatu.

Konstrukcja § 10 i § 11 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej pozwala samorządom lokalnym na dostosowanie sposobu funkcjonowania placówek opiekuńczo-wychowawczych do faktycznych potrzeb i możliwości jednostki w danym powiecie.

Należy zauważyć, że liczba dzieci pozostających pod opieką 1 osoby pracującej z dziećmi w placówce opiekuńczo-wychowawczej, w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, w tym również liczba osób sprawujących opiekę w godzinach nocnych, powinna być ustalona w sposób adekwatny do potrzeb dzieci oraz do rzeczywistych wymagań w danej placówce, niezależnie od wartości minimalnych, zagwarantowanych w rozporządzeniu.

W rozporządzeniu wskazane są bowiem jedynie ramy, które winny gwarantować prawidłowe wykonywanie opieki nad dziećmi w placówce. Intencją ustawodawcy było zaś stworzenie możliwości indywidualnego dopasowania liczby wychowawców pracujących z dziećmi w konkretnej placówce. Ocena realnych potrzeb w zakresie zwiększenia liczby wychowawców sprawujących opiekę nad dziećmi w placówce jest zaś pozostawiona decyzji organów lokalnych, które są obowiązane do rzetelnego wykonywania zadań nałożonych na nie przez ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Z uwagi na powyższe, ostateczne ukształtowanie sytuacji kadrowej w placówkach, w tym w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, zależy od decyzji organów zatrudniających wychowawców. Decyzja ta powinna odzwierciedlać charakter lokalnych potrzeb w obszarze pieczy zastępczej i konkretnych uwarunkowań.

Pragnę nadto wskazać, że Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej nieustannie prowadzi analizę zgłaszanych postulatów. Stale są też podejmowane działania mające na celu poprawę funkcjonowania systemu pieczy zastępczej w Polsce.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku
Barbara Socha
Pełnomocnik Rządu
do spraw Polityki Demograficznej
Podsekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/